5.4.2020 Květná neděle (virtuální bohoslužby)

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Ztišením se sluší tebe chválit, Bože, na Sijónu, plnit tobě sliby. K tobě, jenž modlitby slyšíš, přichází veškeré tvorstvo.“ Ž 65,2-3

Píseň 637 Díky Bohu vzdejme

Modlitba: Pane Bože, uprostřed půstu přišel teď nečekaně půst od bohoslužebných setkání.
Nesejdou se často ani dva neb tři. Setkání, společný zpěv, společenství nám chybí. Ale otevírá se nám prostor pro tiché rozjímání a docela osobní setkání s tebou. Pro dotek toho, na čem záleží. Odvážíme se? Tnout do živého, jít do hloubky? Až na dřeň… Do morku kostí… Pane, posilni naše srdce, ať před tebe předstoupíme upřímně a pravdivě. Zavřeni ve svých komnatách, či v lůně přírody promlouváme k tobě a čekáme na tvé slovo. A děkujeme, že ti smíme naprosto důvěřovat. Amen.

Čtení: *„Poutní píseň. Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine, Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby. Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku? Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo. Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru.“* Ž 130,1-6

Píseň 440 Ozvi se, Pane můj

Text: *„Když už se Ježíš blížil ke svahu Olivové hory, počal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny mocné činy, které viděli. Volali: „Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!“… Když vešel do chrámu, začal vyhánět ty, kdo tam prodávali, a řekl jim: „Je psáno: ‚Můj dům bude domem modlitby,‘ ale vy jste z něho udělali doupě lupičů.“* L 19,37-38.45-46

Kázání: Dnes se hodí, že je náš kostel prázdný. Vyčištěný. I když přesnější by bylo, kdyby tu nebyl ani farář ani by nebyly žádné bohoslužby ani tyto virtuální. Dnes, po slyšení tohoto biblického textu, by bylo nejvhodnější, kdyby tu byl prázdný kostel a ticho. … A kdybyste sem mohli přicházet jednotlivě, každý sám za sebe. Na chvíli být sám/sama s Pánem Bohem… Ale k tomu vlastně kostel nepotřebujeme…

Ježíš vyhání z chrámu prodavače a nazývá je lupiči. Myslím, že nejde o to, že by podváděli a okrádali zákazníky. Ale tihle obchodníci prodávají obětní zvířectvo a vyměňují peníze, aby poutníci přicházející do chrámu mohli platit chrámovou daň. Jde o součást náboženského bohoslužebného obětního provozu. Ale právě tohle zřejmě Ježíšovi vadí! Možná k tomu dochází opakovaně v dějinách lidu Božího – chceme pomoci víře, podpořit ji, a tak vytváříme rituály, postupy, bohoslužebné způsoby, půsty a duchovní cvičení. Ale náhle, nejspíš nepozorovaně, se nám to, co má pomoci, abychom se Bohu přiblížili, samo stává smyslem a cílem, a tím se staví mezi nás a Pána Boha. Všichni, kdo se na tom podílejí (a kněží také!), oloupili chrám o jeho původní smysl – být domem modlitby!

Rozumím tomu tak – podle Ježíše, když se opravdu modlíš, tak jsi před Boží tváří beze všech podpěr, pomůcek, okras, bez záštity cizích jmen a příběhů, bez kněžského prostředníka. Jen se postav před Hospodina s prázdnýma rukama, nestrkej mu pořád ty své oběti, naučené modlitby, zbožné zpěvy, vyznání víry, katechismus, své splněné náboženské povinnosti! Nemysli, že už víš, co se vůči Bohu sluší a patří, zapomeň, co ti kdy říkali kněží a faráři, nyní postůj v modlitbě před Hospodinem. Sám před Bohem - jen tak mohu zaslechnout, co po člověku chce, k čemu mne stvořil. Být k sobě upřímný, pravdivý... Když se Hospodin ptá: „Adame, kde jsi?“, je to otázka, kterou se Bůh obrací na mne. Otázka, kterou začíná modlitba, setkání se svatým Bohem. Kde jsi? Kdo jsi, člověče?

Tento čas mimořádných opatření kvůli pandemii je mimořádně příznivý k tomu, abychom si vyčistili mysl a srdce a dobrali se toho podstatného. Katolický kněz Marek Orko Vácha říká: "Krize je vždycky šance, vždycky. Nám křesťanům se nemohlo stát nic lepšího. Vracíme se do katakomb, k vědomí, že k víře nepotřebujeme kostely, červené birety, krajky ani mnohohlasé sbory. Jak v misijních oblastech se učíme žít bez biskupů, bez kněží, bez svátostí, bez poutí, bez nedělních mší svatých, bez odpoledních požehnání a bez setkání mládeže. Jakkoli mnohé tyhle věci mám osobně velmi rád, zjišťujeme, že lze žít i bez nich. Že když zatřepete náboženským životem, tak tohle všechno odpadne na zem a zůstane jen nahá, syrová víra. Z toho, zdá se mi, se může narodit něco velmi dobrého, tak

dobrého, že to dneska nedohlédneme." - - Nahá, syrová víra. Skutečná modlitba se děje v nahotě srdce. Nahota představuje nejvyšší možné ohrožení a nejvyšší možnou důvěru. Záleží na souvislostech, na tom, komu jsme ve své nahotě vystaveni. Na jedné straně je nahota oběti, kterou násilím vysvlékají její trýznitelé, na druhé straně je nahota těch, kteří se milují. Jak jsme na tom před Bohem? Nahá víra je právě tou naprostou důvěrou. Hlubinou bezpečnosti.

Ježíše při příchodu do Jeruzaléma mnozí vítají jako krále a pak jsou zklamáni, že království Boží nepřišlo. Jenže ono přišlo a je tady: Ježíš vytváří prostor naprosté důvěry mezi člověkem a Bohem. Evangelium, které Ježíš hlásá, zní, že ani náš hřích tu důvěru nezničí. Jen díky takové důvěře se může něco změnit. Jen v takové důvěře může vítězit pravda. Království Boží začíná Božím kralováním v našem srdci. Z něho, z našeho srdce totiž vychází všechno zlé, co odmítáme vidět, co si nechceme připustit a co nedokážeme opustit. Jen v bezpečné důvěře vůči Bohu se prosba *Zbav nás od zlého* obrací především do našeho vlastního nitra. Pravdivě. Osvobodivě.

Modlitba znamená stát před Bohem pravdivě, s prázdnýma rukama. Sám? Sám, a přece ne sám pro sebe. Když se Ježíše učedníci ptají, jak se mají modlit, učí je Otče náš… Od prvních slov tahle modlitba zahrnuje Boha, lidské společenství a mne ve vztahu vůči nim. Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé – Ježíšova modlitba nás obrací k tomu podstatnému, oč má jít. V té osobní modlitbě pravdivě a svobodně (kde jinde?) otvírám svá trápení, otázky a touhy, ale sám nejsem cílem, nejde o to, dostat odpovědi, utěšení a niterné uspokojení, ale nalézt sebe sama ve vztahu k Bohu, k jeho přicházejícímu království, nalézt své místo, svou cestu, své poslání v tom úžasném zástupu poutníků.

Bůh nás propojuje. Jestliže mám takovou výsadu, rozmlouvat s ním osobně, jedinečně, jak bych mohl něco takového upřít komukoli jinému? Když procházím staré hřbitovy a vidím náhrobky s nečitelnými jmény, když vidím fotky obřích asijských výrobních provozů s tisíci stejně vyhlížejících dělníků, když pomyslím na tisíce uprchlíků namačkaných ve sběrných táborech, říkám si, žádný z těchto lidí není zapomenut, jejich jména jsou Bohu drahá, každý má místo v Božím srdci. Jinak by to nebyl Bůh…

Jeruzalémský chrám v době Ježíšově je složitým komplexem nádvoří a prostor, kde panují různá omezení, kdo kam může vstoupit. Nejkomplikovanější přístup je do svatyně svatých. Kněží jako prostředníci, rituály jako výraz vztahu k Bohu, bohoslužby, zpěvy, společné modlitby, všechny ty jinak dobré věci, které mají víře pomáhat, jí mohou překrýt a zaclánět. Ježíš nás vrací k podstatě. Ježíš čistí nádvoří, které je zvané nádvořím pohanů, přístupné každému. Ježíš tedy otvírá prostor svatyně pro každého příchozího: Buď vítán! Tohle je i tvůj Bůh! Amen.

Píseň 367 Studně nepřevážená

Přímluvná modlitba: Pane, prosíme dnes zvláště o ty, kdo se nemají o koho opřít, k nikomu nemají důvěru, cítí se ze všech stran jen ohrožováni. Prosíme za ty, kdo jsou opakovaně zraňováni, zrazováni, ponižováni. Prosíme za ty, kdo jsou oloupeni o své lidství, jsou jen číslem, kolečkem ve výrobním procesu, bezejmennou obětí válek, hospodářských krizí, ekologických katastrof. Prosíme za nemocné, za pečující, za ty, kdo nesou břemeno mimořádných opatření pro druhé. Každý osobně myslíme jmenovitě na ty, na kterých nám záleží…

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny jako i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé je království i moc i sláva, na věky, amen.

Poslání: *„Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce. Není tvora, který by se před ním mohl skrýt. Nahé a odhalené je všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat. Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a nalezli milost a pomoc v pravý čas.“* Židům 4,12-16

Požehnání: Hospodin tě požehná a ochrání tě. Hospodin nad tebou rozjasní svou tvář a bude ti milostiv. Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen.

Píseň 636 Z tvé ruky, Pane můj